

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.189.2024

Łódź, 23 lutego 2024 r.

Rada Miejska w Tuszynie

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.).

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały Nr LXXXVIII/613/2024 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 30 stycznia 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi sąsiedzkie, usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 8 lutego 2024 r.

Uzasadnienie

Podstawę prawną do podjęcia uchwały przez radę stanowi art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), zwanej dalej - ustawą. Stosownie do tego przepisu rada określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Z kolei art. 50 ust. 6a ustawy stanowi, że „W przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług”.

Mając na uwadze powyższe przepisy organ nadzoru przedstawia zastrzeżenia do następujących postanowień uchwały.

W § 1 pkt 3 uchwały rada zawarła zapis, który stanowi, że uchwała określa zasady zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej, o których mowa w art. 96 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, będących w zakresie zadań własnych.

Organ nadzoru wskazuje, że taki zapis stanowi przekroczenie delegacji ustawowej, jest niejasny i może powodować wątpliwości interpretacyjne adresatów uchwały.

W § 2 ust. 1 zd. 1, ust. 4 oraz § 9 uchwały rada zawarła przepisy, które stanowią powtórzenie regulacji ustawowej zawartej w art. 50 ust. 1-2, ust. 4, art. 102 ustawy.

W § 2 ust. 3 uchwały rada postanowiła, że usługi opiekuńcze służą wyłącznie zaspokojeniu podstawowych potrzeb bytowych podopiecznego, uwzględniając stan jego zdrowia, niepełnosprawność i wiek.

Zgodnie z art. 50 ust. 3 ustawy usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Oznacza to, że rada dopuściła się modyfikacji ustawowej ww. przepisu.

W § 2 ust. 5 uchwały rada wskazała, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej im. Mariusza Chołuja w Tuszynie realizuje usługi opiekuńcze na warunkach umowy o pracę, umowy zlecenia lub powierzenia wykonywania usług opiekuńczych innym podmiotom.

Powyższy przepis stanowi przekroczenie delegacji ustawowej, bowiem nie dotyczy materii przekazanej do unormowania organowi stanowiącemu gminy na mocy art. 50 ust. 6 i 6a ustawy.

W § 2 ust. 6 uchwały rada postanowiła, że pomoc w formie usług opiekuńczych w tym usług sąsiedzkich i specjalistycznych usług opiekuńczych przyznawana jest na warunkach oraz w zakresie określonym w ustawie o pomocy społecznej.

Organ nadzoru wskazuje, że to rada została zobowiązana do uregulowania szczegółowych warunków przyznawania usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz usług sąsiedzkich, zatem niedopuszczalne jest odesłanie do przepisów ustawy o pomocy społecznej.

W § 2 ust. 7 uchwały rada zawarła zapis, że usługi opiekuńcze w tym usługi sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze będą świadczone w miejscu zamieszkania

świadczeniobiorców, w dniach od poniedziałku do piątku z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.

Zdaniem organu nadzoru powyższy zapis przekracza delegację ustawową wynikającą z art. 50 ust. 6 i 6a ustawy, bowiem nie dotyczy żadnego z elementów przekazanych do uregulowania organom stanowiącym gminy. Zgodnie z art. 50 ust. 5 ustawy to ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, o którym mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia. Ponadto zapis taki ogranicza pomoc osobom, które wymagają wsparcia zwłaszcza w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych także w dni ustawowo wolne od pracy.

W § 3 uchwały rada uregulowała materię dotyczącą decyzji administracyjnej.

Należy zwrócić uwagę, iż elementy składowe decyzji administracyjnej określa art. 107 ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego. W ocenie organu nadzoru brak jest podstaw dla organu stanowiącego gminy do regulowania w drodze uchwały kwestii związanych z wydawaniem decyzji administracyjnych, w tym określania elementów, które decyzja ma zawierać. Zauważyć należy, że zgodnie z art. 14 ustawy, w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Należy więc stwierdzić, że uchwała Rady nie może regulować kwestii związanych z wydaniem decyzji administracyjnej, gdyż regulacje te wprowadzone są w przepisach ustawy o pomocy społecznej oraz w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego.

W § 6 ust. 1 uchwały rada unormowała kwestię zwolnień z opłat za korzystanie z usług.

Organ nadzoru wskazuje, że rada w celu prawidłowego uregulowania delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6 ustawy powinna uregulować w sposób odrębny przesłanki uzasadniające całkowite zwolnienie z opłat oraz odrębne przesłanki uzasadniające częściowe zwolnienie z tych opłat, tak aby rozpoznając wniosek o zwolnienie można było ocenić, czy po stronie osoby uprawnionej do korzystania z tych usług zachodzą okoliczności uzasadniające zastosowanie zwolnienia i w jakim zakresie. Organ prowadzący postępowanie w sprawie zwolnienia z odpłatności za ww. usługi związany jest przepisami przedmiotowej uchwały, zatem w wydanej przez siebie decyzji powinien powołać się na spełnienie przez osobę otrzymującą usługi opiekuńcze konkretnej przesłanki wskazanej przez radę w uchwale (wyrok WSA w Olsztynie z dnia 12 lutego 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 8/19). Treść § 6 ust. 1 uchwały nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, jakie są warunki częściowego, a jakie całkowitego

zwolnienia od opłat za usługi opiekuńcze sąsiedzkie, co konsekwencji może prowadzić do uznaniowego zastosowania ww. przepisu.

Ponadto organ nadzoru wskazuje, że tryb, w jakim następuje przyznanie świadczenia pomocy społecznej i ustalenie odpłatności, a także udzielenie zwolnienia z opłat regulowane jest wyłącznie przepisami ustawy o pomocy społecznej – art. 102 ustawy, zgodnie z którym świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego (ust. 1), oraz pomoc społeczna może być udzielana z urzędu (ust. 2). Oznacza to, że rada w sposób nieuprawniony określiła krąg podmiotów uprawnionych do wnioskowania o udzielenie zwolnienia.

W § 7 ust. 1-2 uchwały rada zawarła materię dotyczącą rozliczania wykonania takich usług.

Ustawodawca na mocy art. 50 ust. 6a ustawy przekazał organom stanowiącym gminy do uregulowania sposób rozliczenia wykonania usług sąsiedzkich, zatem rozszerzenie tej materii również na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze stanowi przekroczenie delegacji ustawowej.

Ponadto zdaniem organu nadzoru rada nie wypełniła delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6a ustawy, bowiem nie uregulowała wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich.

Wobec powyższego, proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie do dnia 29 lutego 2024 r. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/skrytka.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:
Burmistrz Miasta Tuszyn